

Warszawa, 02.11.1999 r.

Opinia prawna
na temat niezgodności przepisów ustawy o NBP z Konstytucją

W dniu 6 września 1999 r. Prezes NIK złożył do Trybunału Konstytucyjnego (spr. K. 25/99) wniosek o stwierdzenie niezgodności niektórych przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim oraz wydanych na jej podstawie uchwał organów NBP: Rady Polityki Pieniężnej i Zarządu NBP. Wnioskodawca ustawie zarzucił, iż jej art. 12 ust. 2 pkt 2, art. 23 ust. 4, art. 40, art. 41 ust. 2, art. 46 pkt 1 i 2 nie są zgodne z art. 87 ust. 1 oraz art. 92 ust. 1 w zw. z art. 2 i art. 7 Konstytucji. Jednocześnie wniósł o stwierdzenie, że wydane na podstawie kwestionowanych przepisów ustawowych uchwały Rady Polityki Pieniężnej i Zarządu NBP, wskazane we wniosku do Trybunału Konstytucyjnego podjęte zostały z naruszeniem art. 87 ust. 1 oraz art. 92 ust. 1 w zw. z art. 2 i art. 7 Konstytucji.

Istota sprawy zawiera się w stwierdzeniu, że kwestionowane przepisy ustawowe upoważniły organy nie wymienione w Konstytucji do wydania aktów wykonawczych – powszechnie obowiązujących w swym charakterze – do ustawy oraz upoważniły te organy do wydania wspomnianych aktów w formie nie przewidzianej w Konstytucji dla spraw o takim charakterze. Na podstawie tak niekonstytucyjnych przepisów ustawowych przepisy wydane w ich wykonaniu przez Radę Polityki Pieniężnej i Zarząd NBP także są sprzeczne z Konstytucją.

Wniosek Prezesa NIK do Trybunału Konstytucyjnego jest w pełni zasadny, co uzasadnia wydanie orzeczenia o niekonstytucyjności kwestionowanych przepisów. Czuję się wyjątkowo zwolniony od przytaczania stosownej argumentacji w sprawie, ponieważ nadzwyczaj starannie, jasno i wyczerpująco uczynił to wnioskodawca, m.in. odwołując się także i do poglądów wcześniej przeze mnie wyrażonych (A. Szmyt. W sprawie uprawnień prawodawczych organów Narodowego Banku Polskiego /w:/ „Przegląd Sejmowy” nr 6/98). W pełni podtrzymuję swój pogląd, zgodny tu z zarzutami

wnioskodawcy, o braku konstytucyjnych podstaw do stanowienia powszechnie obowiązujących aktów wykonawczych przez wymienione organy, o niekonstytucyjności upoważnień ustawowych do stanowienia takich aktów w zaskarżonej ustawie. Poszerzając zakres literatury naukowej, na jakiej w sprawie oparł się wnioskodawca mogę wskazać na dwie dalsze publikacje w interesującej nas materii, wydane ostatnio, które także nie przemawiają za zrewidowaniem stanowiska wnioskodawcy. Są to prace:

1) K. Działocha” „Zamknięcie” systemu źródeł prawa w Konstytucji RP /w:/ M. Kudej (red): W Kręgu zagadnień konstytucyjnych, Katowice 1999 r., s. 121 i nas. zvl. S. 130-132,

2) C. Kosikowski: Akty wykonawcze w prawie bankowym jako problem konstytucyjny /w:/ T. Dębowska-Romanowska, A. Jankiewicz (red): Konstytucja, ustrój, system finansowy państwa, W-wa 1999 r., s. 381 i nas.

Sporządził: Andrzej Szmyt